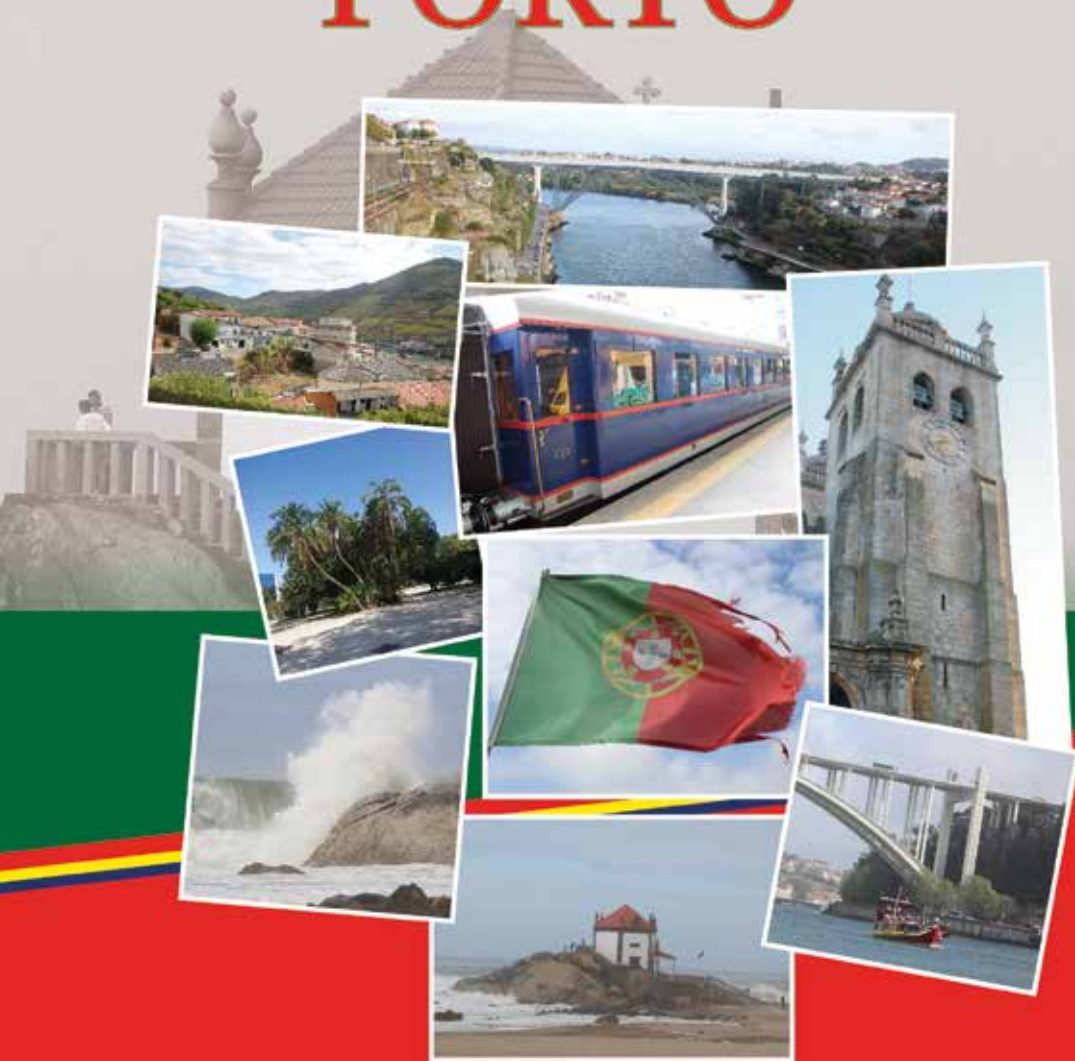

Sõitsin...

fil

PORTO

Toimetaja: Irene Õmblus

Kujundus ja küljendus: Jaan Lehisemets

Teose sisu eest vastutab autor

© Kõik õigused kaitstud

ISBN 978-9916-668-55-9

Trükk: MJ Konsult

Kirjastus Hea Tegu

www.fil.ee

Pärnu 2023

SISUKORD

Enne reisi	7
Lennujaamas	10
Esimene päev	15
Teine päev	23
Kolmas päev	39
Neljas päev	54
Viies päev	65
Kuues päev	73
Seitsmes päev	83
Kaheksas päev	93
Üheksas päev – kojusõit	99
Kokkuvõte	102
Sõnaseletused	104

ENNE REISI

Ühel ilusal märtsikuu päeval mainis üks minu koostööpartner jutu sees nii muu seas, et plaanib sügisel koos paari tuttavaga reisida Portugali Porto linna. Mina suure reisihuvilisena ütlesin toona rohkem nagu naljatledes, et kindlasti tuleb äge reis ja eriti äge oleks, kui ka kaasa saaksin. Pea kuu läks elu edasi tavapäraselt, siis aga, täiesti ootamatult, kirjutas mulle seesama koostööpartner, et grupis on üks vaba koht ja kui ma soovin, siis ... Kogu loo konks seisnes aga selles, et seltskond, kes reisi plaanis, koosnes viiest sõbrannast, kellest peale koostööpartneri olin näinud vaid ühte, ülejäänud olid täiesti teadmata-tundmata naisterahvad.

Läksin mina koju ja mõtlesin, kuidas naisukesele serveerida seda, et mul on võimalus minna peaaegu kaheks nädalaks Portugali koos viie võhivõõra naise ja vabu kohti on ainult üks ... Ega ma midagi tarka välja ei mõelnudki. Pärast õhtusööki mainisin, et tekkis selline võimalus ja kuidas talle sobib, kui ma lähen. Naine küsis ainult, mis kuupäevadel reis toimub, aga kuna see ei olnud veel päris täpselt paigas, siis ütlesingi, et millalgi septembri lõpus. Kuulnud, et reis on lennukiga ja ümberistumisega, oli tal vaid üks tingimus: „Peaasi, et mina kaasa tulema ei pea!“

Olgu siinkohal öeldud, et mu kallis naine ei armasta eriti lennuki-, bussi- ja laevasõitu ega muud säärast. Talle reisida

ei meeldi üldse, küll aga meeldib talle tavaliselt kohapeal olla. See selleks. Teatasin siis oma koostööpartnerile, et ma võin kaasa tulla, kui see koht veel vaba on. Oli, nii et sain vaikselt hakata reisi planeerima.

Nii umbes kuu aega hiljem tehti Facebooki grupp, kus kõigil asjaosalistel oli võimalus arutleda, kui oli, mille üle arutleda. Minul ei olnud tegelikult vähimatki aimu, mis mind ees ootab, aga olin põnevil ja mul hakkas juba tekkima kerge reisiärevus. Suhteliselt kohe pärast grupi loomist teatas minu koostööpartner, et tema majanduslikel põhjustel siiski kaasa tulla ei saa. Nüüd muutus olukord minu jaoks päris põnevaks, sest see tähendas, et sõidan Portugali nelja täiesti võhivõõra naisterahvaga. Või noh, ühte ma ju siiski olin paar korda varem näinud ...

„Küll ma hakkama saan,“ arutlesin endamisi, aga mida enam ma sellele mõtlesin, seda tugevamalt võttis mu peas koha sisse üks kuri plaan. „Mis te arvate, kui ma võtaksin oma naise ka kaasa?“ kirjutasin juba järgmisel päeval vastloodud gruppi.

Ainus, kes mind natukenegi teadis, kirjutas kohe, teistega läbi arutamata, mulle vastu: „Loomulikult võta!“

Niipea kui mu silmad seda lugenud olid, helistasin oma naisele ja teatasin: „Kallis, sa tuled minuga Portugali kaasa!“

Ausalt öeldes ei saanud ma sel hetkel aru, kas ta oli tige, rõõmus või oli tal täiesti ükskõik, aga kui ma õhtul koju jõudsin ja ta just sel hetkel telefonitsi oma emaga rääkis ning viimasele mainis, et ta sügisel minuga koos Portugali reisib, sain aru, et ta vist ikka tahab kaasa tulla.

Edasine käis kribinal-krabinal. Nädalaga olid ostetud lennupiletid kogu kambale. Vahetult enne nende ostmist jõudis üks reisisell veel loobuda, nii et gruppi jäi koos minuga kuus inimest. Loobuja asemele tuli aga mõni aeg hiljem Ande, kes pidi ise vaatama, kuidas kohale saada, sest meil olid piletid juba ostetud. Portugali lendaski ta üksi,

aga tagasisõidupilet õnnestus tal sebida meiega samale lennukile, vähemalt nii ma sain tol hetkel aru. Tegelikult lendas ta ka tagasi meist eraldi.

Veidi rohkem läks aega sobiva korteri leidmisega. See pidi olema kesklinna lähedal ja nii suur, et kogu meie kamp ära mahuks. Lõpuks sai sobiv elamine välja valitud ja broneeritud. Edasi jäi üle ainult oodata. Oodata seda kaunist päeva, mil tuleb asjad kokku pakkida ja lennujaama minna.

LENNUJAAMAS

Kuna me elame lennujaamast umbes 150 km kaugusel, siis tuli meil välja mõelda, kuidas õigeaks ajaks kohale saada. Kõiksugu arvutused tegid väga üheselt selgeks, et autoga sinna sõita pole mõtet ja nii ostsimegi piletid päeva viimasele bussile. Tallinna bussijaama jõudsimel kella kümne paiku õhtul, aga lend pidi väljuma alles kella kuue ajal hommikul. Alustuseks astusime sisse lähedal asuvasse pitsarestorani, et süüa ja veidi aega parajaks teha.

Tegelikult oli täiesti mõttes ka mõneks tunniks ikkagi kuskile hotelli minna, aga sellest me lõpuks siiski loobusime. Korralikult puhata poleks ikkagi saanud, sest oleksime vahtinud kella ja kartnud sisse magada. Nii jalutasimegi pitsarestoranist oma kohvritega otse lennujaama, istusime pingile ja jäime ootama.

Kõik kohvikud ja muud kohad olid kinni. Alguses oli päris huvitav jälgida, kuidas inimesed liikusid meist mööda, otsisid oma lende ja õigeid *check-in*'i lette, kuid kella kolme paiku öösel jäi kõik vaikseks. Rahvast peaaegu ei liikunudki, tooli peal istumine oli kõike muud kui mugav ja ümberringi ei toimunud ka midagi. Naine hakkas kuduma. Mina püüdsin ristsõnu lahendada, kuid uni tikkus vägisi silma. Korra ma isegi tukastasin, aga üldiselt oli kogu see ooteaeg paras piin.

Jäin mõtlema, kuidas inimesed reisivad, kui ümberistumistega lendudel tuleb vahepeal kuskil lennujaamas

veeta 7–8 tundi. See on ikka paras katsumus ja võitlus igavusega ... Aeg, saatanas, ka ei liigu üldse edasi ...

Kui lennuni oli jäänud kaks tundi ja avati ka värav, kuhu sai pagasi ära anda, muutusin ma kärsituks. Lennujaam oli ammu juba „ellu ärganud“, kõik kohad rahvast täis, kuid meie reisikaaslast ei olnud kusagil. Ega ma neid õigupoolest ei tundnud ka, ainult ühte naist olin varem kaks korda näinud, teised olid nii minu kui mu kaasa jaoks võõrad. Kuna aga see üks ja ainumas, keda ma teadsin, tahtis miskit, mida käsipagasiga kaasa tarida ei lubata, meie kohvrissi pista, siis olime sunnitud ta ära ootama. Tegelikult oleksin tahtnud esimesena pagasi ära anda ja siis teisele poole valveala minna, aga jah ...

Meie lennu väljumiseni oli jäänud vaevu tund, kõigil oli *check-in* tehtud, aga meie reisikaaslast ei olnud. Minu närvid ei pidanud enam ühel hetkel vastu. Kui ikka seitse-kaheksa tundi oled kogu aeg vaadanud väljuvate lendude tablood ja seal enamjaolt midagi ei muutu, samas midagi muud vaadata ka ei ole, siis hakkab ikka lõpuks ajudele küll. Võtsin telefoni ja helistasin.

Suhteliselt konkreetselt ja võibolla isegi veidi kurjalt küsisin, kus nad on. Selgus, et neli oodatavat daami teevad meiki, aga takso on juba tellitud ja küll nad varsti ka lennujaama jõuavad. Ma püüdsin küll seletada, et ma tahan vett osta ja et ma ei taha joosta, et õigeaks ajaks lennukile jõuda ja et pool tundi enne lendu lõpetatakse äraantava pagasi vastuvõtmine, kuid see jutt oli kurtidele kõrvadele, sest kõik teised tulid reisile käsipagasiga. Palusin prouadel kiirustada ja lõpetasin kõne, aga noh ... Kahtlustan, et pigem võib üks daam lennukist maha jääda, kui kodust meikimata lahkuda. Ma ei taha teada, kui palju närvirakke mul selle ootamisega hävis, aga see oli alles algus ...

Lõpuks nägin lennujaama uksest sisse astumas Maarikat, kellega olin varem paar korda kohtunud, ja koos temaga veel kolme naist. Prouad jäid seisma täpselt ukse ette, et

kõik kindlasti märkaksid neid ja rohkem ükski inimene siseneda ei saaks. Uks blokeeritud, vaatasid kõik kolm ringi ilmega: Hei! Meie tulime!

Edasi käis kõik nagu kinofilmis. Paari minutiga oli kaks tuubi hambapastat libistatud meie suurde kohvrissi. Mina seisin järjekorda, et pagas ära anda, naine hakkas vaikselt kudumist lõpetama. Äsja saabunud neli daami olid juba silmist kadunud. Rahunesin minagi, sest järjekord liikus kiiresti ja õige pea sain kohvri ära anda. Igaks juhuks tehti mulle ka uus *check-in* ja anti paberpiletid – olin tulnud lennujaama vaid telefonis näidatava versiooniga. Üleskutse „Hoidkem metsa!“ kaotas sel hetkel mõtte.

See selleks. Kauem polnud aega puude säilimisele mõelda. Kihutasime naisega läbi turvavärava ja just siis, kui hakkasin püksirihma õigele kohale sättima, teatati üle lennujaama, et algas meie lennu pardaleminek. Nagu mida põrgut! Ma olen mitmeid tunde varem lennujaamas ja ikka pean jooksuma nagu pooletööbine, et lennukile jõuda! Sellegipoolest jõudsin veel paar pudelit vett kaasa osta ja seejärel tormasime, kannad kuklas, õige värava poole.

Lennukisse jõudnud ja ennast istuma sättinud, olin pehmelt öeldes hämmingus. Meil olid nii mineku kui ka tuleku piletid ostetud Lufthansast. Eeldasin, et sõidamegi Lufthansaga, aga ei, esimene lend oli hoopis AirBalticuga. Brüsselisse.

Brüsselis oli meil kolm-neli tundi vaba aega. Minu jaoks oli esmane ülesanne leida kuskilt Belgia lipp. Mul nimelt oli kodus üks kuueaastane noormees, kes kogus lippe ja kogub praegu ka, aga nii veider, kui see ka pole, siis Belgia lippu tal veel ei olnud.

Lipp esimesest ettejäänud putkast ostetud, hakkasime otsima kohta, kus saaks rahulikumalt istuda. Meie daamid kadusid kuskile oma teed, meil oli aga öisest söömingust veel veidi pitsat alles ja otsustasime selle pintslisse pista.

Jalutasime lennujaama ühe tiiva kõige kaugemasse ossa,

ostsime tee pealt kaasa kohvi, sättisime end istuma vabale pingile ja kukkusime sööma. Vaevu saime pitsaga ühele poole, kui juba teatati, et meie lennu värav on muudetud. Niisiis astusimegi esimese tabloo juurde uurima, kust meie lend läheb ning siis võtsime kohe suuna õige värava poole. Kohale jõudes selgus, et lennule registreerimiseni on jäänud vaid 15–20 minutit.

Me jõudsim tegelikult selles lennujaamas liikuda ainult ühes tiivas, aga ega ma ei tahagi teada, kui suur see maja päriselt on. Toon aga siiski välja mõned huvitavamad faktid Brüsseli lennujaama kohta 2019. aasta septembrikuu seisuga:

- 2018. aastal kasutas Brüsseli lennujaama 25,7 miljonit inimest;
- lennujaam avati 1958. aastal;
- 60 aasta jooksul on sealt läbi käinud umbes 610 000 000 inimest;
- nad on kasutanud 107 978 723 tualettpaberilehte;
- lennujaamas tegutseb 317 ettevõtet;
- seal on 588 m eskalaatoreid;
- õhku tõuseb või maandub 645 lendu päevas;
- keskmiselt käideldakse äraantava pagasina 41 917 kohvrit päevas;
- lennujaama teenuseid kasutab 80 lennufirmat;
- külastajaist 43% on naissoost ja 57% meessoost;
- lennata saab 248 sihtkohta.

Kasutatud materjal: <https://www.brusselsairport.be>

Lend läks ladusalt ja lõpuks jõudsime Portosse. Tuleb tunnistada, et mõlemad selle päeva lennud ma sisuliselt magasin maha.

Siinkohal täpsustan igaks juhuks ka lendude ajad:

Tallinnast väljus lennuk kell 6.25, Brüsselisse jõudis kell 8.00, lennuaeg 2 tundi ja 35 minutit.

Brüsselist väljus lennuk kell 10.35, Portosse jõudis kell 12.05, lennuaeg 2 tundi ja 30 minutit.

Iseenesest äge mõelda, et kell 6.25 istud Tallinnas lennukisse ning neli ja pool tundi hiljem oled Portos, sisuliselt kõige kaugemas punktis üldse, kuhu Euroopasiseselt liikuda saab.

ESIMENE PÄEV

Lennujaamas oli meil vastas Maarika tütar Mirjam. Tema elas Portos ja oli kõik järgnevad päevad meile giidiks ja teejuhiks. Tagantjärele tarkusena tuleb tunnistada, et kahjuks ei hoiatanud ta meid ette, et sel reisil tuleb kõvasti kõndida ja mägedest üles-alla ronida. Teisalt hea ka, sest võibolla ma siis ei oleks julgenud üldse minnagi. Või poleks mu naine tahtnud kampa lüüa.

